

EĞİTİM KONGRESİ

24-25 Ekim 2016, Antalya

“Eğitimden Üretime
Sektörle İş Birliğine”

ÖZET RAPORU

T.C.
Millî Eğitim Bakanlığı
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
mek2.meb.gov.tr

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	4
AÇILIŞ KONUŞMALARI	6
PANELLERDE ÖNE ÇIKAN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER.....	13
AÇILIŞ PANELİ: TÜRKİYE’NİN 2023 VİZYONU VE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM.....	14
PANEL 1 - MESLEKİ EĞİTİM-İSTİHDAM İLİŞKİSİ	15
PANEL 2 - MESLEKİ REHBERLİK VE KARİYER.....	16
PANEL 3 - MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ.....	17
PANEL 4 - SENDİKALAR GÖZÜYLE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM.....	18
PANEL 5 - MESLEKİ YETERLİLİKLER	19
PANEL 6 - MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE KALİTE ÇALIŞMALAR VE UYGULAMALARI.....	20
PANEL 7 - İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM	21
PANEL 8 - AHİLİK VE DEĞERLER EĞİTİMİ.....	22
PANEL 9 - MESLEK YÜKSEK OKULLARININ TEMEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	23
PANEL 10 – TEMATİK OKULLAR, ÖZEL MESLEKİ VE TEKNİK OKULLARI VE TEŞVİKLER.....	24
PANEL 11 - MESLEKİ YETERLİLİKLERİN BELGELENDİRİLMESİ	25
PANEL 12 - MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE PROJE UYGULAMALARI	26
PANEL 13 - HAYAT BOYU ÖĞRENME	27
PANEL 14 - ENDÜSTRİ 4.0 VE UYGULAMALARI	28
PANEL 15 - BASIN GÖZÜYLE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	29

ÖNSÖZ

Mesleki eğitimde öğrencilerimizin; uluslararası arenada rekabet edebilecek seviyede bilgiyi ve katma değeri yüksek teknolojileri üreten, kullanan ve paylaşan, geleceğin dünyasında söz sahibi olan, ülkemizin gelişmesi ve ilerlemesine öncülük eden ve sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli ana eleman olarak yetiştirilmesi temel hedeflerimizdendir.

Mesleki ve teknik eğitimin güncel sorunları ve geleceğiyle ilgili fikir alışverişinde bulunmak, belirlenen konulardaki bilimsel çalışmalarını paylaşmak, bu sayede de mesleki ve teknik eğitimi geleceğe güçlü bir şekilde taşımak için ortak bir bilinç oluşturmak amacıyla 24-25 Ekim 2016 tarihlerinde, Antalya ilinde, bini aşkın misafirimizin katılımı ile “Eğitimden Üretime Sektörle İş Birliğine” temalı Eğitim Kongresini gerçekleştirmenin mutluluğu içerisindeyiz.

Kongremiz, İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. Oğuz BORAT'ın başkanlığında, öğretim üyelerinden oluşan bilim kurulu ile kamu ve sosyal paydaşlarımızdan oluşan düzenleme kurulunun özverili çalışmaları ile 6 ana tema ve bunların altında 30 alt temada düzenlenmiştir.

Ana Temalarımız;

- Mesleki ve teknik eğitimde Türkiye'nin 2023 vizyonu
- Mesleki ve teknik eğitime erişim
- Mesleki ve teknik eğitimde kurumsal kapasite
- Mesleki ve teknik eğitimde kalite güvence sistemi
- Nitelikli işgücünün yetiştirilmesi ve istihdamı
- Yükseköğretimde mesleki eğitim olarak belirlenmiştir.

EĞİTİM KONGRESİ

24-25 Ekim 2016, Antalya

2016 yılı başından itibaren akademisyenler ve ilgili taraflar yukarıda belirtilen temalar dâhilinde makale sunmak üzere davet edilmişlerdir. Uygun görülen makaleler kongre oturumlarında sunulmuş ayrıca kongre sonrasında bu makalelerin bir kitap haline getirilmesi için çalışmalarımız başlamıştır.

Sayın Bakanımızın açılış konuşmaları ile teşriflerini buyurduğu kongremiz, açılış paneli sonrasında üç farklı salon ve 16 panelde devam etmiş, oturumlar panelistlerimizin sunumları sonrasında soru-cevap kısmı ile tamamlanmıştır. Panellerde öne çıkan fikirler ve öneriler ülkemizin 2023 vizyonu doğrultusunda üreten bir mesleki eğitimin geliştirilmesi yolunda bizlere rehberlik edecektir.

II. Eğitim Kongresine katılan ilgili kamu kurumları, üniversiteler, TBMM parlamenterleri, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı mensupları, belediyeler, sendikalar, meslek odaları, birlikler, organize sanayi bölgeleri, uluslararası kurumlar, belgelendirme kuruluşları, vakıflar, dernekler, sektör temsilcileri, basın-yayın temsilcileri, öğrenci ve veliler olmak üzere tüm misafirlerimize teşekkür ederim.

Osman Nuri GÜLAY
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü

AÇILIŞ KONUŞMALARI

“Meslek eğitimini ‘memleket meselesi’ olarak görüyoruz”

Eğitim Kongresi açılışında konuşan Sayın Bakanımız, Bakanlığımızın en öncelikli gündeminin meslek eğitimi olduğunu, meslek eğitimini “memleket meselesi” olarak gördüklerini ifade etti. Bu nedenle Eğitim Kongresi temasının mesleki eğitim olarak belirlendiğini aktaran Sayın Bakanımız, mesleki ve teknik eğitimin yeterliliği ve kalitesinin ülkenin yeni yüzyıldaki yerini belirlediğini söyledi.

Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip etmekte bile güçlük çekilen bir zamanda ve kıyasıya bir ekonomik yarış içindeyken bir de ayağımıza çelme takılmaya çalışıldığı bir dönemde çağıyla rekabet eden, bilgiyi ve yüksek katma değerli ürünleri üreten ve ürettiğini ihraç ettiği alanda marka olan bir Türkiye istediklerini bildiren Sayın Bakanımız, “Bunun yolu nitelikli bir mesleki eğitimden geçmektedir.” dedi. Milletin hedefinin çağdaş uygarlık seviyesinin üstünde çıkmak olduğunun altını çizen Sayın Yılmaz, “Bunun için eğitimi çağın ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırarak, eğitimle ilgili teknolojik ve bilimsel gelişmeleri eğitim sistemimize zamanında uygulamak gerekir.” değerlendirmesinde bulundu.

Kendisinden önce söz alan TOBB Başkan Vekili Memiş Kütükcü’nün “yeni bir reformun ihtiyaç olduğu” yönündeki sözlerini aktaran Sayın Yılmaz, “Yeni bir reform yeni bir değişiklik demektir. Dolayısıyla her gün yeni bir şey söylenmesi lazım. Dünle ilgili ne varsa geçti cancağızım. Bunun için istişareyle bu alanda ortak akılı bularak gereğini yapmayı düşünüyoruz.” dedi.

“Kongrenin amacı ortak akılı bulmak”

Kongrenin amacının da ortak akılı bulmak olduğuna işaret eden Sayın Yılmaz, ülkenin mukayeseli üstünlüğünün genç ve nitelikli insan kaynağı olduğunu söyledi. Çağdaş bir mesleki eğitimle, beşeri sermayeyi daha da güçlendirip, ülkeyi güçlü, insanı zengin ve mutlu kılacaklarını söyleyen Sayın Yılmaz, “Mesleki ve teknik eğitim bizim kültürümüze yabancı olan bir eğitim de değildir. Ahilik Kurumu, esnaf birlikleri, loncalar, aynı tür işi yapan aynı tür ürünü satan esnaf ve zanaatkarların oluşturduğu çarşılar, hanlar, arastalar, kültürümüzün meslek eğitiminden dünden bugüne gelen izleridir.” diye konuştu.

Mesleki eğitimde usta-çırak ilişkisi önemine değinen Sayın Bakanımız, her üretimin de bir sonraki üretim için yeni bir tecrübe olacağını söyledi. Bugün her üretilen insansız hava aracının bir sonrakinin irtifasını yükseltmek, teknolojik üstünlüğünü daha iyi kılmak için, her üretilen füzenin, bir sonraki füzenin menzili uzatmak, etkinliğini arttırmak, hedefinin daha da hassas bulmasını sağlamayı amaçladığını dile getiren Sayın Yılmaz, üretilen her uydunun da bir sonraki uydunun çözünürlüğünü daha iyi kılmak için yapıldığını belirterek, “Yani iki gününüzü birbirine eşit kılmayacaksınız.” dedi.

“Mesleğin itibar algısını da yükselteceğiz”

Mesleki eğitimin ülkenin dört bir yanında konuşulduğunu dile getiren Sayın Bakanımız, kendilerinin de resmin tamamını görmek istediklerini dile getirdi. Söylenenlerin üç aşağı beş yukarı doğru olduğunun altını çizen Sayın Yılmaz, “Ülkemizde vasıfsız iş gücü fazlalığı var. Sanayicinin de kalifiye eleman bulma sorunu var. İşgücü talebiyle işgücü arzı arasında bir uyumsuzluk var. Bu durum, esas itibarıyla mesleki ve teknik eğitim ile iş dünyası arasındaki kopukluğu göstermektedir. Hatta bazı alanlarda hiç olmadığını ifade etmektedir. İş dünyası

ile eğitim sistemi arasındaki yeterli nitelikte, çeşitlilikte ve sayıda iş gücü yetiştirilmesine de engel olmaktadır. Hepsine katılıyorum. Mesleki ve teknik eğitimde ifade edilen, teorik bilginin alındığı, esas eksikliğin beceri eğitiminde olduğudur. Biz de bu eksiklikleri gidermek için mesleki ve teknik eğitim kurumlarımızı iş gücü talep eden meslek teşekküllerine devretmeye hazır olduğumuzu da ifade ettik. Bundan sonra söylemeye de devam edeceğiz. Eğitim kurumumuzun yönetimlerine temsilcilerini alabileceğimizi söyledik. Bir iletişim eksikliğimiz olmasın. Dışarıda söyleneceğine gel içeride söyle.”

Uygulamalı dersleri meslek standartlarını sağlayacak seviyeye çıkartacaklarının bildiren Sayın Bakanımız, “Mesleğin itibar algısını da yükselteceğiz. Nitelikli mesleki eğitimi öğrencilerimize vereceğiz.” dedi ve mesleki eğitime yönelik çalışmayı ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde yürütmeye büyük önem verdiklerini vurguladı.

“Sürdürülebilir bir kalkınma için hem niteliksel hem niceliksel mesleki eğitim şart”

Sürdürülebilir bir kalkınma için hem niteliksel hem niteliksel mesleki ve teknik eğitimin şart olduğunu dile getiren Sayın Bakanımız, mesleki eğitimin ortaöğretimdeki payının yüzde 44 olduğunu belirterek, “Bu oranı yüzde 60’a çıkarmak öncelikli hedefimizdir.” diye konuştu.

2002-2003 eğitim öğretim yılında mesleki ve teknik ortaöğretimde yaklaşık 800 bin olan öğrenci sayısının 2016-2017 eğitim-öğretim yılında yaklaşık 1 milyon 750 bine çıktığını kaydeden Sayın Yılmaz, yine 60 bin olan öğretmen sayısının da 120 binin üzerinde olduğunu aktardı.

Okul sayısının da 2002-2003 eğitim öğretim yılında bin 993 iken 3 bin 266’ya yükseldiği istatistiklerini paylaşan Sayın Bakanımız, bu rakamların mesleki eğitimde alınan önemli mesafeyi gösterdiğini ifade etti. Özel sektörün arzuladığı nitelikli iş gücünü yetiştirmek hem de gençlerin istihdam edilebilirliğini sağlamak için son yıllarda mesleki ve teknik eğitimde bir çok yeni uygulamayı hayata geçirdiklerini belirten Sayın Yılmaz özel sektörün katkısını arttırmak amacıyla Organize Sanayi Bölgelerindeki (OSB) açılan özel mesleki ve eğitim kurumlarına eğitim ve öğretim desteği uygulamasını başlattıklarını hatırlattı.

Büyük bir ilgi gören bu uygulamayı OSB’ler dışında açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarını kapsayacak şekilde genişlettiklerini dile getiren Sayın Bakanımız, öğrenci başına yıllık 4 bin 270 lira ile 6 bin 675 lira arasında destek sağlandığını aktardı. Türkiye genelinde 2002-2003 eğitim öğretim yılına kadar OSB’lerde 9 okul faaliyet gösterirken özel statüde okulun bulunmadığını, bugün ise OSB’lerde resmi ve özel 60 meslek lisesinde 39 bin 247 öğrencinin eğitim öğretime devam ettiğini söyledi.

Teşvik kapsamında geçen yıl öğrenim gören 16 bin 976 öğrenciye toplam 81,6 milyon Lira ödeme yapıldığını bildiren Sayın Bakanımız, bu yıl ise OSB içinde ve dışında bulunan 28 mesleki ve teknik Anadolu Lisesi’nde 18 alanda 21 bin 487 öğrencinin teşvik aldığını

EĞİTİM KONGRESİ

24-25 Ekim 2016, Antalya

bildirdi ve “2016-2017 eğitim öğretim yılında 21 bin 487 öğrencimize öğretim yılı sonuna kadar yaklaşık 125 milyon Lira öğretim desteği ödeyeceğiz. Bu kapsamda, büyük ölçekli firmaların kendi bünyelerinde okullar açarak kendi nitelikli personelini yetiştirmesine de fırsat tanıyacağız.” bilgisini paylaştı.

Müfredata meslek Ahlakı ve “Ahilik” modülü

Belirli bir alanda ihtisaslaşmış meslek liselerinin açılmaya başladığını kaydeden Sayın Bakanımız, İstanbul’da ayakkabıcılık, kuyumculuk gibi ihtisas okulları bulunduğunu ve bu tür ihtisas okullarını Türkiye’nin dört bir tarafına yaygınlaştırmak istediklerini bildirdi.

Mesleki eğitim ile iş dünyası arasındaki bağları kuvvetlendirmek ve sektörün arzuladığı nitelikli iş gücünü yetiştirmek amacıyla “Okul Hamiliği Projesi”nin başladığını anımsatan Sayın Yılmaz, mesleki ve teknik eğitimde eğitim-sektör işbirliğini artırmak amacıyla özel-kamu kurum ve kuruluşları ile imzalanan 75 işbirliği protokolünün de uygulandığını söyledi.

Mesleki ve teknik Anadolu liselerinde uygulanan öğretim programlarına değerler eğitiminin yansıtılmasını önemli bulduklarını ifade ettikten sonra bu nedenle 9’uncu sınıfta okutulan mesleki gelişim dersine, “Meslek Ahlakı ve Ahilik” modülünün de eklendiğini kaydetti.

Mesleki ve teknik eğitimde reform

Mesleki ve teknik eğitimde önemli bir reform için ilk adımı attıklarını ve hazırlanan kanun tasarısının TBMM Millî Eğitim Komisyonundan geçtiğini belirten Sayın Bakanımız, şu bilgileri verdi: “En kısa zamanda Genel Kurul gündemine getirmek istiyoruz. Bu tasarı yasalaşırsa, çıraklık eğitimi, zorunlu ortaöğretim kapsamına alınacaktır. İşletmelerde beceri eğitimi, staj ve tamamlayıcı eğitime katılan öğrencilere ve çırak öğrencilere işletmelerce ödenen net

asgari ücretin yüzde 30'unun üçte ikisi devlet tarafından karşılanacaktır. Okulda atölye eğitimine başlayan öğrenciler iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanacaktır. Staj yapan öğrencilerin işletmelerde edindikleri bilgi ve becerilerin ölçülmesi amacıyla sektör temsilcileri ile birlikte beceri sınavı yapılacaktır. Teknik eğitim fakültesi mezunlarının fark derslerini vererek mühendis unvanı kazanmaları sağlanacaktır.”

Türkiye'nin petrol, doğalgaz, altın gibi zenginliklerinin bulunmadığını ifade eden Sayın Yılmaz, “Ancak ürettiği gelir bakımından dünyada ilk 20 ülke arasında. Bu bir başarı ise ki biz öyle değerlendiriyoruz, bu başarı eğitilmiş insanın başarısıdır. Dışarıdan biri gelip de Türkiye'yi dünyadaki ilk 20 ülke arasına sokmadı. “ diye konuştu. İş dünyasının “eğitiminiz neyse ekonominiz odur” sözlerine karşılık kendisinin de “ekonominiz neyse eğitiminiz de odur” dediğini belirten Sayın Yılmaz, en gelişmiş ülkelerle eğitimi en ileri olan ülkelerin bir arada olduğunu, dolayısıyla birinin diğerinden ayıramayacağını vurguladı.

İşsizlik rakamlarının tek başına bir ülkedeki mesleki eğitimin yetersizliğini göstermediğini de ifade eden Sayın Bakanımız, Yunanistan'da genel işsizliğin yüzde 23, genç işsizliğin yüzde 48, İspanya'da genel işsizliğin yüzde 18, genç işsizliğin yüzde 45 civarında bulunduğunu, Türkiye'de ise genç işsizliğin yüzde 20'nin altında bulunduğuna dikkati çekti ve “Türkiye'deki genç işsizlik oranı Fransa, Polonya, Hırvatistan dahil 15 AB ülkesinden daha iyi bir orana sahip. Buradan hareketle Türkiye meslek eğitiminde AB ülkelerinden çok daha iyi denilebilir mi?” dedi.

“Eğitimi ihmal eden her şeyi ihmal etmiştir”

“Eğitimi ihmal eden her şeyi ihmal etmiştir.” diyen Sayın Bakanımız, kendilerinden önceki dönemlerde eğitime öncelik verilmediğini ve bütçeden yeteri kadar pay ayrılmadığını, bugün bütçede en büyük payın eğitime ayrıldığını, 2017 bütçesinde de en büyük payın yine eğitime ayrıldığını ifade eden Sayın Yılmaz, OECD ülkelerinin gayri safi millî hasıllarından eğitime ayırdıkları payın ortalama yüzde 5,2 olduğunu, Türkiye'nin de hemen hemen bu rakamı yakaladığını ve eğitime ayırdığı payın yüzde 5'e kadar çıktığını bildirdi.

Sayın Bakanımız, “Ülkemizi Cumhuriyetin 100’üncü yılında yüksek gelir grubuna taşımak istiyoruz. Bunu da ancak ve ancak kaliteli bir eğitimle yapabiliriz. Eğitimi uzun vadeli bir bakış açısıyla geleceğe yatırım olarak görüyoruz. Aydınlık bir gelecek için, yeni Türkiye’yi inşa etmek için, özgüveni yüksek, kendi medeniyet değerleriyle barışık, evrensel değerlere ve bilgiye açık bir nesil için üzerimize düşeni yerine getirmek gayretindeyiz.” açıklamasında bulundu.

“Dünya çocukları yeni yüzyıla böyle hazırlanıyor.”

TOBB Başkan Vekili Sayın Memiş Kütükcü, iş dünyası olarak mesleki ve teknik eğitimi ekonomiyi şekillendirecek en önemli unsur olarak gördüklerini ifade etti. İş dünyası olarak son yıllarda mesleki eğitime daha çok odaklandıklarını, pek çok kurumla işbirliği yaparak, nitelikli eleman yetiştirmek amacıyla “UMEM Beceri 10” Projesi’nin hayata geçirildiğini dile getiren Sayın Kütükcü, bu kapsamda 170 binden fazla kursiyerin eğitim aldığını ve yaklaşık 120 bin kişinin de istihdam edildiğini anlattı.

Hayatın her alanında daha az beceri gerektiren işlerin hepsinin yavaş yavaş ortadan kalktığını, artık bu işleri makinelerin yapmaya başladığını dile getiren Sayın Kütükcü, “Makineler kendi aralarında da konuşmaya başlayınca üretim sürecinin az beceri gerektiren işlerinde insanlara artık iş kalmayacak. Stok sayımını yapan makineler ile üretim yapan makine arasındaki konuşarak mal tedarik sürecini yöneten makineye kendileri siparişlerini verecekler. Sonra yapay zeka dönemi de gelecek. Netice olarak vasat bir eğitimle, vasat üstü gelir elde etmek artık mümkün olmayacak. Eğitimi vasat olanın yaşamı da vasat kalacak.” değerlendirmesini yaptı.

Geçen yüzyılda 21. yüzyılda diploma ve bir yabancı dil bilmenin yetmediğini, üzerine bir de makinelerle konuşabilme yeteneğine sahip olmak gerekeceğini belirten Sayın Kütükcü, “Kodlama bilgisinin makinelere dert anlatmayı bilmenin işi kavrama açısından da son derece önemli olduğunu düşünüyorum. İşte dünya çocukları yeni yüzyıla böyle hazırlanıyor.” dedi.

Dünya genelinde 300 milyon Arapça konuşan insan bulunduğunu aktaran Sayın Kütükcü, “Neden Suriyeli göçmenlerin bilgisayar programlarını Arapça’ya uygulamalarını sağlamıyoruz.” önerisinde bulundu.

16 ayrı panelde mesleki eğitim tartışılacak

Kongre Başkanı Sayın Prof. Dr. Oğuz Borat da mesleki ve teknik eğitimde özel sektörle iş birliği eğitimin kalitesi açısından önemli olduğunu belirtti. Mesleki ve teknik eğitimin gelişmesi açısından sanayi ile işbirliğine gidilmesi açısından önemli olduğunu ifade eden Sayın Borat, kongrenin düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkürlerini sundu.

İki gün devam sürecek kongrede, üç salonda 16 panel düzenlenecek. Oda başkanları, akademisyenler, gazeteciler, eğitim uzmanları, sanayici ve çok sayıda uzmanın katılacağı kongrede, “Mesleki Eğitim ve İstihdam İlişkisi”, “Mesleki Eğitim ve Kariyer”, “Sendikalar Gözüyle Mesleki ve Teknik Eğitim”, “Mesleki Yeterlilikler”, “Mesleki Rehberlik ve Kariyer” ve “Ahilik ve Değerler Eğitimi” konularında bildiriler sunulacak.

PANELLERDE ÖNE ÇIKAN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

AÇILIŞ PANELİ: TÜRKİYE’NİN 2023 VİZYONU VE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

Oturum Başkanı: İsmet Berkan - Gazeteci, Yazar

Panelistler

Ali Yalçın

Memur-Sen Genel Başkanı

Ergün Atalay

TÜRK-İŞ Genel Başkanı

Mahmut Arslan

HAK-İŞ Genel Başkanı

Bendevi Palandöken

TESK Genel Başkanı

Canan Özsoy

General Elektrik Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Meslek lisesi mezunları vasıfsız işçi olarak görülmemeli ve asgari ücret verilmesi engellenmelidir.
- Öğrencilerin mesleki eğitime yönlendirilmeleriyle ilgili mevcut uygulamaların yanında ailenin de bilinçlendirilmesi gerekmektedir.
- Geleceğin mesleklerinin gerektirdiği nitelikler arasında esneklik, hız, uyum ve dijital becerilerin ön plana çıktığı dikkate alınmalıdır.
- Teknolojideki gelişmeler bazı meslekleri ortadan kaldırırken bazı mesleklerin de doğmasına ortam hazırlamaktadır, mesleki eğitim kendini bu mesleklere göre güncellemelidir.
- Üretim sektöründe otomasyon sistemlerinin yaygınlaşması dijital tabanlı bir mesleki eğitimi zorunlu kılmaktadır.
- Mesleki eğitimde devlet desteğinin yanında sektörün ve sivil toplum kuruluşlarının da desteklerini artırılması önemlidir.

PANEL 1 - MESLEKİ EĞİTİM-İSTİHDAM İLİŞKİSİ

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Serdar Sayan - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Panelistler

Mehmet Ali Özkan
İŞKUR Genel Müdürü

Nurettin Özdebir
Ankara Sanayi Odası Başkanı

Hasan Büyükdede
İstanbul Sanayi Odası Üyesi

Hüseyin Ar
Ankara Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkan Vekili

Dr. Halim Aydın
MUSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Mesleki eğitimde mezun sayısının artmasına rağmen sektördeki nitelikli eleman ihtiyacı yeterince karşılanamamaktadır.
- Mesleki ve teknik eğitim ve istihdam arasında arz ve talep uyumsuzluğu bulunmaktadır.
- İşgücü ve eğitim planlamasının gerçekçi şekilde yapılması, çıraklık eğitiminin güçlendirilmesi ve mesleki eğitime hak ettiği önemin verilerek toplumdaki algısının olumlu yönde geliştirilmesi gerekmektedir.
- Mesleklerle ait standartların oluşturulması yeterli olmamakta eğitim ile istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi için öğretim programlarının bu standartlara uygun olarak güncellenmesi gerekmektedir.
- Mesleki eğitime ilişkin ortak terminoloji oluşturulmalıdır.
- Öğrencilerin kendi alanlarında çalışmalarını teşvik edilmelidir.
- İşsizlik fonunun bir kısmının eğitim amaçlı kullanılması sağlanmalıdır.
- Mesleki ve teknik eğitim ile sektör işbirliği artırılmalıdır.
- Çerçeve öğretim programları yeniden gözden geçirilmelidir.

PANEL 2 - MESLEKİ REHBERLİK VE KARIYER

Oturum Başkanı: İsrail Kuralay - İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi

Panelistler

Celil Güngör

MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürü

Doç. Dr. Demet Somuncuoğlu Özerbaş

Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Doç. Dr. İbrahim Kısaç

Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Sinan Temür

İŞKUR İş ve Meslek Danışmanlığı Daire Başkanı

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Meslek tanımları yeniden yapılmalıdır.
- Mesleki ve teknik ortaöğretimde staj ve işyeri beceri eğitiminin ağırlığı artırılmalıdır.
- Öğrencilerin meslek tercihleri ilgi ve yetenek testleri doğrultusunda belirlenmelidir.
- Mesleklerin tanıtımına yönelik daha fazla faaliyet düzenlenmelidir.
- Mesleği yok olmuş veya istihdam alanı daralmış kişilerin yeni meslek sahibi olabilmesi için uyum eğitimleri verilmelidir.
- Meslek liselerinde mesleki rehberlik ve kariyer gelişime konularına daha fazla önem verilmelidir.

PANEL 3 - MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mustafa Safran - YÖK Başkan Danışmanı

Panelistler

Doç. Dr. Semih Aktekin
MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme
Genel Müdürü

Prof. Dr. H. Rıza Börklü
Gazi Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Burhan Akpınar
Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Yeni bir hizmet içi eğitim yaklaşımı ve modeli oluşturulmalıdır.
- E-okul vb teknolojik yapılanmalar öğretmenlerin ihtiyacına karşılayacak şekilde yaygınlaştırılmalıdır.
- Eğitim sürecinde yetişkin eğitimi (androgöjik) yaklaşım esas alınmalıdır.
- Hizmet öncesi öğretmen yetiştirmenin yanı sıra hizmet içi eğitimlerle de sistemdeki öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimine destek verilmelidir.
- Meslek liselerinde öğretmen seçiminde alan temelli değerlendirmeler yapılmalıdır.
- Sistematik bir eğitim yaklaşımı ele alınarak eğitim ihtiyaçlarını kısa, orta ve uzun vadede olmak üzere belirlenmelidir.

PANEL 4 - SENDİKALAR GÖZÜYLE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

Oturum Başkanı: Erdoğan Serdengeçti - Öz Gıda İş Sendikası Genel Sekreteri

Panelistler

Mehmet Yaşar Şahindoğan

TÜRK EĞİTİM-SEN Genel Başkanı Yardımcısı

Latif Selvi

EĞİTİM BİR-SEN Genel Başkan Yardımcısı

Eyüp Alemdar

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

Prof. Dr. Ömer Faruk Çolak

TİSK Ekonomi Danışmanı

Dr. Osman Yıldız

HAK-İŞ Genel Sekreteri

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Her mesleğin standardı geliştirilmeli buna uygun yeterlilikler ve müfredat belirlenmeli ve belli periyotlarla bu müfredatlar yenilenmelidir.
- Okul ile işletme arasındaki işbirliğini daha da güçlendirilmeli ve iş piyasasının ihtiyaçlarına uygun bölümler açılmalıdır.
- Öğrencilere teknik bilgilerle birlikte analiz yapma yeteneği kazandıracak felsefe ve mantık dersleri de verilmelidir.
- Mesleki rehberlik ve yönlendirmeye ilişkin çalışmalar ilkokuldan itibaren yapılmalıdır.
- Mesleki ve teknik ortaöğretim okullarının yöneticileri atölye ve laboratuvar öğretmenlerinden seçilmelidir.
- Yeterliliklerin belgelendirilmesi sağlanmalıdır.
- Temel becerilerin her bireye kazandırılması sağlanmalı ve bu becerilerle mesleki eğitim arasında bağlantı kurulmalıdır.
- Kaynaştırma eğitimlerinde mesleklerin gerektirdiği yeterlilikler göz önüne alınmalıdır.
- Yenilik çalışmaları pilot okullarda uygulanmalı ve elde edilen çıktılara göre eğitim sistemine yaygınlaştırılmalıdır.

PANEL 5 - MESLEKİ YETERLİLİKLER

Oturum Başkanı: Hasan Büyükdede - İstanbul Sanayi Odası Üyesi

Panelistler

Adem Ceylan

Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanı

Prof. Dr. Metin Toprak

ÖSYM Başkan Yardımcısı

Erhan Erken

İstanbul Ticaret Odası Meclis Üyesi

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Diplomaların ve belgelerin yeterlilikleri tartışılarak yeniden ele alınmalıdır.
- İşverenlerin tüm meslekler için Mesleki Yeterlilik Belgesi alan bireyleri çalıştırmaları sağlanmalıdır.
- MEB ve yükseköğretim kurumlarının kalite güvence sistemini uygulaması ayrıca bu kurumların bağımsız bir kurum/kuruluş tarafından sürekli izlenerek denetiminin sağlanması gerekmektedir.
- Sanayide inovasyonun gerçekleşmesi için bu bireylerin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi Seviye 3 veya 4 'te belgelendirilecek şekilde eğitim almaları sağlanmalıdır.
- Mesleki eğitim istihdam ilişkisine yön vermek için iş piyasası ihtiyaç analizleri sürekli yapılmalıdır.
- Mesleki yeterliliğin, meslek standartlarının, AYÇ ve TYÇ seviyelerinin toplumda ve sektörlerde farkındalığının artırılması gerekmektedir.
- Meslek standartlarının içinde milli ve manevi değerlere önem veren yeterliliklerin de yer alması gerekmektedir.

PANEL 6 - MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE KALİTE ÇALIŞMALARI VE UYGULAMALARI

Oturum Başkanı: Prof. Dr. İhsan Sezal - TOBB Üniversitesi Öğretim Üyesi

Panelistler

Sadi Diler

THY Teknik A.Ş. Kalite Güvence Başkanı

Seher Batur Dündar

TÜRKAK Akreditasyon Uzmanı

Prof. Dr. Ulvi Şeker

Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Gültekin Çetiner

Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Sektörün ve sivil toplum kuruluşlarının da etkin rol oynadığı yeni bir mesleki eğitim okul yönetim sistemine ihtiyaç duyulmaktadır.
- METEK-1 projesinin çıktıları değerlendirilmeli ve projenin devamı içi yol haritası çizilmelidir.
- Öğrencilerin uluslararası işgücü piyasasındaki hareketliliğini arttırmak için yabancı dil becerileri geliştirilmelidir.
- Mesleki eğitimin kalite güvence sistemi oluşturulmalıdır.
- Uluslararası alanda istihdam olanağı bulunan alanlar için akreditasyon gerekleri yerine getirilmelidir.
- Mesleki ve teknik eğitimde devam eden öz değerlendirme çalışmaları yaygınlaştırılarak devam ettirilmelidir.
- Kalite güvence sisteminin oluşturulması için meslek kuruluşları ve STK'lara büyük sorumluluk düşmektedir.

PANEL 7 – İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM

Oturum Başkanı: Dr. Necdet Kenar - MESS Eğitim Vakfı

Panelistler

Sadık Günbatar

Mercedes Benz Türk A.Ş.

Orhan Yazkan

Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.

Emre Bülbül

Borcelik Yönetim Sistemleri Yönetici

Necati Abalı

Ümmehan Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi Müdürü

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- İşletmede beceri eğitimi özellikle endüstri bazlı alanlar için 11. Sınıftan itibaren başlamalıdır.
- Sivil toplum kuruluşlarının işletmelerde mesleki eğitim sürecine katkısı artırılmalıdır.
- İşletmelerde meslek eğitiminin yanı sıra kişisel gelişim eğitimleri ve rehberlik hizmetleri de verilmelidir.
- Küçük işletmelerde iş yeri beceri eğitiminin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.
- İş tecrübesi yüksek çalışanların bilgi birikimlerinin genç nesillere aktarılması sağlanmalıdır.
- Alan ve dal seçimlerinde sektörle işbirliğine gidilmelidir.
- İşletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilere stajyer denilmemesi gerekmektedir.
- Öğrenci-okul-işletme arasındaki bağlar güçlendirilmelidir.

PANEL 8 - AHİLİK VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Oturum Başkanı: Alpaslan Durmuş - MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı

Panelistler

Hüseyin Altındal

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdür Yard.

Mustafa Karagüllü

Ahi Baba

Doç. Dr. Kadir Ulusoy

Kültür ve Turizm Bakanlığı

Prof. Dr. Halil Ekşi

Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi

Erhan Erken

İstanbul Ticaret Odası Meclis Üyesi

Mahmut Çelik Us

ESDER Genel Başkanı

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Ahilik temel ilke ve tavsiyeleri dikkate alınarak teorik ve pratik çalışmalar yapılmalıdır.
- Ahilik kültürü hem günlük hem ekonomik hayatta yol gösterici olmalıdır.
- Değerler eğitimi basit bir ders formatına dönüştürülmemeli ve salt davranışsal yaklaşım temelli bir süreç oluşturulmamalıdır.
- Ahilik ve değerler eğitimi sürecinde rol modellerin temel alınması sağlanmalıdır.
- Mesleki eğitimde değerler eğitimi staj ve işletme boyutunda da yer almalıdır.

PANEL 9 - MESLEK YÜKSEK OKULLARININ TEMEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet Şişman - Yükseköğretim Kurulu Üyesi

Panelistler

Prof. Dr. Filiz Ercan

Yükseköğretim Kurul Kurum Danışmanı

Prof. Dr. Mehmet Sarıbiyık

Sakarya Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Neslihan Boyan

Çukurova Üniversitesi Sağlık Hizmetleri
MYO Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Recep Onuruzun

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Öğretim Üyesi

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Meslek yüksekokulu programları sektörün ihtiyaçları doğrultusunda açılmalı ve sektörün ihtiyacına yönelik olarak müfredat sürekli güncellenmelidir.
- Meslek yüksekokullarındaki eğitim, işyeri beceri eğitimi temelli olarak uygulanmalıdır.
- Üniversite-Sektör- İŞKUR işbirliği güçlendirilmelidir.
- Meslek yüksekokulları – Organize Sanayi Bölgeleri işbirliği güçlendirilerek sürdürülmelidir.
- Mezun durumundaki öğrenciler, istihdam ofisleri, kariyer merkezleri ve İŞKUR aracılığıyla online sisteme dahil edilmeli, bu konuda mezun öğrenciler için farkındalık oluşturulmalıdır.
- Meslek Yüksekokulları üniversite kampüsleri içerisinde değil sanayi bölgeleri içerisinde olmalı.
- Meslek Liseleri ve Meslek Yüksekokullarında sektörün aktif olarak yer aldığı bir “Eğitim Komisyonu” ya da “Sanayi Danışma Kurulu” oluşturulmalıdır.
- Bölgedeki kurumsallaşmış işletmelerin yöneticilerinin Meslek Yüksekokullarında düzenlenen kariyer rehberliği etkinliklerine dahil olmalarına imkân sağlanmalıdır.
- Üniversite bünyesinde aynı programın birden fazla meslek yüksekokulunda açılmasına izin verilmemelidir.
- Öğrenci, mezun, öğretim elemanı ve işveren memnuniyet anketleri düzenlenmeli ve analiz sonuçları tüm paydaşlar ve kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

PANEL 10 - TEMATİK OKULLAR, ÖZEL MESLEKİ VE TEKNİK OKULLARI VE TEŞVİKLER

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Duran Altıparmak - Gazi Üni. Tekn. Fakültesi Öğretim Üyesi

Panelistler

Celal Kılıç

MEB Özel Öğretim Genel Müdürlüğü
Daire Başkanı

Şennur Çetin

MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Daire Başkanı

Mustafa Koç

Maliye Bakanlığı Bumko Daire Başkanı

Rasim Aslan

Başakşehir, Özel İkitelli OSB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü

Mustafa Daşçı

Ankara ASO Özel Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- İhtisaslaşmış okullar açılması sürecinde sektörün ihtiyaçları karşılanmalı ve sektörün bu okullara desteğinin artırılması sağlanmalıdır.
- Özel ve resmi mesleki ve teknik eğitim okullarının yönetimi bakanlık düzeyinde aynı çatı altında toplanmalıdır.
- Türk sanayisinde kümelenme sistemi bulunmaktadır. Sanayinin kümelenmesine bağlı olarak ihtisaslaşmış meslek liseleri açılmalıdır.
- Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında görev yapacak meslek öğretmenlerinin nasıl yetiştirileceğine ilişkin yol haritası Bakanlık, Üniversiteler ve sektör işbirliğinde planlanmalıdır.
- Mesleki ve teknik eğitim öğretmenlerinin sanayide iş başında yeterliliğinin artırılması sağlanmalıdır.
- Programlar temel beceriler ve ileri beceriler olarak yapılandırılmalıdır.
- İhtisaslaşmış okullarda tek alanın değil sektörün özelliğine göre ilişkili diğer alanlarında açılmasına imkan sağlanmalıdır.
- Belirli bir alanda ihtisaslaşmış meslek liselerinin yönetici ve öğretmen kadrosunun seçim kriterleri belirlenmeli ve bu atamalar bu kriterlere göre belirlenmelidir.
- Belirli bir alanda ihtisaslaşmış meslek liselerinin hangi kriterlere göre açılacağı ilan edilmeli ve ihtisaslaşmak isteyen diğer liselerin hangi yolu izleyecekleri belirlenmelidir.

PANEL 11 - MESLEKİ YETERLİLİKLERİN BELGELENDİRİLMESİ

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Serdar Yücesu - Gazi Üni. Teknoloji Fakültesi Öğretim Üyesi

Panelistler

Mehmet Ordukaya

MYK Mesleki Yeterlilikler Daire Başkanı

Şahin Serim

HAK-İŞ Projeler Koordinatörü

Saygın Baban

TOBB Meybem Genel Müdürü

Halil Akdaş

UGETAM Temsilcisi

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Ülkemizin küresel rekabetteki payını arttırmak için eğitim ile istihdam arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi gerekmektedir.
- Belgelendirmede uluslararası geçerliğinin sağlanması konusunda Bakanlık ve MYK işbirliği içerisinde olmalıdır.
- Yeterlik odaklı bir eğitim kültürüne ihtiyaç vardır ancak yeterlikler mesleki eğitimin önünde engel de olmamalıdır.
- Mesleki eğitim merkezleri aktif şekilde kullanılarak hali hazırda istihdamda olan kişilere yoğunlaştırılmış eğitimler verilmeli ve belgelendirilmelidir.
- Muafiyet tablosu ile ilgili öneriler MYK'ya bildirilmeli ve Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak muafiyet tablosu revize edilmelidir.
- Sabit sınav merkezi sayısı ve çeşitliliği artırılmalıdır.
- İş sağlığı ve güvenliği sınavları çok temel seviyede olmasına rağmen kişisel koruyucu, kalite ve çevre güvenlikleri konusunda bireyde direnç vardır. Bu konuda Mesleki eğitim merkezleri aracılığıyla kısa ve öz eğitimler verilmelidir.

PANEL 12 - MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE PROJE UYGULAMALARI

Oturum Başkanı: Yrd. Doç. Dr. Süleyman Üstün - Celal Bayar Üniversitesi Öğretim Üyesi

Panelistler

Ömer Faruk Yelkenci

İstanbul Millî Eğitim Müdürü

Özgür Nurdoğan

AB Eğitim ve Gençlik Programları

Merkezi Başkanlığı Uzmanı

Esat Aktaşoğlu

ÇSGB AB ve Mali Yardımlar Dairesi

Başkanlığı Koordinatörü

Fatih Tokatlı

MESS Dış İlişkiler, Eğitim ve Projeler Müdürü

Özgür Doğaç Gürsel

TISK-GAN-TÜRKİYE Projesi Uzmanı

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Mesleki ve teknik eğitim alanında gerçekleştirilecek olan projeler öğrencinin veya sektörün ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilmelidir.
- Avrupa Birliği 2020 Eğitim hedefleri ile gerçekleştireceğimiz proje ve uygulamalar örtüşmelidir.
- İstihdam yaratıcı faaliyetlerle şirketler projelerin içerisine çekilmelidir.
- Mesleki ve teknik eğitim öğrenci ve öğretmenlerinin uluslararası hareketliliği uygulanacak projelerle daha fazla teşvik edilmeli.
- Okulların proje hazırlama yeterliliklerinin artırılması amacıyla ilgili paydaşlara eğitimler verilmelidir.

PANEL 13 - HAYAT BOYU ÖĞRENME

Oturum Başkanı: Ali Rıza Altunel - MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü

Panelistler

Prof. Dr. Erdoğan Köse
İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler
Meslek Yüksekokulu Müdürü

Prof. Dr. Uğur Ömürgönülşen
Üniversiteler Sürekli Eğitim Derneği Yöneticisi
Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi

Güven Çalışkan
İstanbul Meslek Edindirme Kursları
Genel Koordinatörü (İSMEK)

Kiramen Öncel
Ankara Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme
Kursları (BELMEK) Şube Müdürü

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Sektör ile bağı güçlendirmek ve istihdam sağlamak için mesleki eğitimde işbirliği önemlidir.
- Kurs süreleri çok uzun; eğitimde geçirilen süreler kısa olmalıdır.
- Kişilerin eğitim aldıkları alanda istihdam edilmeleri sağlanmalıdır.
- Hayat boyu öğrenmeye katılım oranlarının tespit edilebilmesi açısından kayıt altına alınması önemlidir.
- Kamu kurumlarında bilgisayar okuryazar oranı hayat boyu öğrenme programları ile artırılmalıdır.
- Türkiye genelinde örgün ve yaygın eğitimin bir arada yürütülmesi önemlidir.
- Yaygın eğitim kurslarındaki programlar güncellenmelidir.

PANEL 14 - ENDÜSTRİ 4.0 VE UYGULAMALARI

Oturum Başkanı: Hakan Altınay - Sanayici, Altınay Grup Yöneticisi

Panelistler

Doç. Dr. Alp Üstündağ

İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi

Ercan Caner

BİTES Savunma Havacılık ve Uzay Teknolojileri
Yazılım Elektronik Tic. Ltd. Genel Müdür Yrd.

Prof. Dr: Gültekin Çetiner

Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Selçuk Özdemir

Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Yrd. Doç. Dr. Erkan Kaplanoğlu

Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Endüstri 4.0 gelecek projeksiyonlarında mesleki ve teknik eğitim mezunlarının istihdam oranlarının azalan bir grafiğe sahip olacağı göz önünde bulundurulmalıdır.
- Endüstri 4.0 ile insanın üretimdeki rolü tekrar gözden geçirilmelidir.
- Gelişen teknolojinin istihdamın tüm alanlarında kendine yer bulmasıyla bilişim tabanlı mesleki eğitimin önemi ortaya çıkmaktadır. Endüstri 4.0'a geçiş için eğitim sistemi bilişim temelli olarak gözden geçirilmelidir
- Bilişim eğitimi sadece donanım olarak düşünülmemeli, kodlama ve yazılım derslerinin ağırlığı artırılmalı hatta ilköğretim düzeyinden itibaren algoritma oluşturma gibi temel bileşenler öğretilmelidir.

PANEL 15 - BASIN GÖZÜYLE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

Oturum Başkanı: Fadime Özkan - Star Gazetesi

Panelistler

Nuran Çakmakçı - Hürriyet Gazetesi

Safure Cantürk - Sabah Gazetesi

Figen Atalay - Cumhuriyet Gazetesi

İkram Bağcı - Diriliş Postası Gazetesi

Panelde Öne Çıkan Öneriler;

- Mesleki ve teknik eğitime yönelik olumsuz algıyı değiştirmek için sektör, bakanlık ve medya işbirliği yapılmalıdır.
- Her bir öğrenciden maksimum fayda sağlayacak şekilde onların yeteneklerini keşfetmemiz gerekmektedir.
- Meslek lisesi öğrencilerine diğer lise türlerindeki öğrencilerden farklı olarak üniversiteye geçişlerinde ek puan ya da başka fırsatlar verilmesi meslek lisesi öğrenciler için “zorunlu seçim” değil, “cazip seçim” haline gelmesi için önemlidir.
- Meslek liseleri ile ilgili başarı hikâyelerinin eğitim yazarlarına ulaştırılması ve onların bu hikâyeleri haber yapmaları teşvik edilmelidir.

- İhtisaslaşmış Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yöneticileri projelere destek verebilecek nitelikte başarılı yöneticiler arasından seçilmelidir.
- Bazı alanlarda staj ve işletmede beceri eğitimleri son sınıf öğrencilerinin üniversite sınavı kaygısı sebebiyle istenilen başarıya ulaşamamaktadır.
- Düzenlenecek yarışmalarla öğrencilerin üretime olan ilgisi artırılmalı ve yenilikçilik ve girişimcilikleri desteklenmelidir.
- Öğrenci ve velilerin toplumda olumsuz olarak algılanan mesleklere bakış açılarının değiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Meslek lisesinde “Bugünün Çırakları Yarının Patronları” olabildiği gerçeğini basın aracılığıyla vurgulanmalıdır.

T.C.
Millî Eğitim Bakanlığı
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
mek2.meb.gov.tr